

SÈRIE 1

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

—¡Es rendeixen! —sento que criden a la meva esquerra. Dret sobre el parapet, veig un home alt i molt magre, vestit de parracs, amb una barba de quinze dies i tot cobert de pols. Un captaire, penso. ¿Què hi fa aquest captaire sobre el parapet? Alguna cosa li brilla a la màniga de la camisa **esquinçada**; és un alferes. Posa els braços en creu com si ens volgués abraçar.

—¡Alto el foc! **Es rendeixen!** —sento uns rugits afònics: són els meus homes.

Llàstima que un moment així es triga més a explicar que a viure. ¡Tots germans!

¡Alto el foc! ¡No ens matem més! ¡No siguem tan bèsties! Que és bonic aquest moment... ¿serà ja el Cel? ¿Potser ja som tots morts i aquest fatxa vestit de parracs és un àngel que ens ve a rebre?

L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera. Ho veig amb els prismàtics. I els fa dissimuladament senyals amb la dreta com un director d'orquestra. ¿Quina simfonia els vol fer tocar? Alguna cosa en honor nostre, evidentment. ¿La mort d'Aase? El comprenc com si llegís en el seu interior: prepareu les bombes de mà i quan vinguin per abraçar-nos...

És el vell truc que nosaltres mateixos hem gastat altres vegades en idèntiques circumstàncies. Els meus llencen els fusells per pujar amb els braços lliures, **arravatats** d'entusiasme, recordo de sobte que són reclutes, que ignoren aquests trucs tan suats.

—¡Us enganyen! —però no em senten. Crits i confusió; estan com fascinats per aquella abraçada que se'ls brinda. Déu meu, que sigui tan profund en nosaltres aquest desig de ser germans —i que el fem servir per matar-nos més a mansalva...

—¡Imbècils! —torno a cridar, però la meua veu es perd entre l'immens **xivarri**. La mà, com si pensés pel seu compte, se me n'ha anat a la butxaca del darrere i em trobo la pistola entre els dits com si m'hi hagués nascut. Apunto amb tota la calma; darrere el pic brillant del punt de mira l'home del parapet braceja. Pitjo molt suaument, amb voluptat; el percutor fa un petit so ridícul. Recordo que no hi ha cap bala.

A quatre passes hi ha un soldat mort; recordo vagament que es deia Esplugues i era d'Arbeca. Li prenc el fusell. O potser es deia Arbeca i era d'Esplugues; tant se val, ara no es tracta d'això. Sento la culatada, magnífica; i l'àngel esparracat cau de cara com un titella.

Els meus ho han comprès, per fi; ¡ara ho han comprès tot! L'assalt és una matança a l'arma blanca. Enfonsen el matxet en el ventre de tots, fins dels que cauen de genollons demanant misericòrdia. Els meus crits es perden:

—¿Què feu, bèsties? ¡Deixeu-los! ¡Prou matar!

Ara, almenys, ja estan tots morts, no en podran matar més. A la boca se'ns han fet crostes, ¡quin **suplici**, la set! En Picó aconsegueix fer-nos arribar un mul dels seus amb un bot d'aigua. Bevem com uns hidròpics. És calenta i fangosa i ens sembla la millor que hàgim begut mai.

¡Quina calma més estranya, un cop tips d'aigua! No gosem mirar-nos els uns als altres, com si des d'ara hi hagués entre nosaltres un secret vergonyós. ¿Ens podrem mirar mai més a la cara, després d'això?

Joan Sales (1956). *Incerta glòria*. Barcelona: Club Editor, 2014, p. 149-151. [1a ed., 1956]

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Per la trinxera hi va passar un alferes captaire.	☐	☒
b) El captaire dirigia una orquestra.	☐	☒
c) L'enemic feia veure que es volia rendir per atacar-los a traïció.	☒	☐
d) El protagonista avisava els seus, però no el sentien.	☒	☐
e) Els duïen l'aigua dalt d'un mul.	☒	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que puguin funcionar com a sinònims dels mots o expressions següents. [0,5 punts]

- a) *Estripada*: esquinçada
- b) *Es donen*: es rendeixen
- c) *Pletòrics*: arravatats
- d) *Rebombori*: xivarri
- e) *Turment*: suplici

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

- a) «L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera. Ho veig amb els prismàtics. I **els** fa dissimuladament senyals amb la dreta com un director d'orquestra»:

als seus (soldats)

- b) «La mà, com si pensés pel seu compte, se me n'ha anat a la butxaca del darrere i em trobo la pistola entre els dits com si m'**hi** hagués nascut»:

a la butxaca (del darrere)

1.4. Expliqueu, en tres línies com a màxim, en què consistia el truc bèl·lic de què es parla en el text. [0,5 punts]

Resposta possible: El truc consistia a fer veure que es rendien, perquè els contraris es desarmessin o es despistessin, i aleshores acostar-se i atacar-los a mort.

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu en quina època històrica es desenvolupa la primera part de l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga. [1 punt]

Resposta possible: La primera part va de 1859 a 1868, els deu anys de separació del matrimoni, període coetani amb Napoleó a França i que acaba amb la Revolució de Setembre de 1868. La segona part va de 1883, abans del viatge a Roma, al 1890, amb la mort dels dos protagonistes.

Comentari: Cal donar per bona la resposta tant si els referents de les dues èpoques són històrics (Napoleó, Revolució, canvis socials i polítics) com si es refereixen als personatges de la novel·la (separació del matrimoni, viatge a Roma, etc.).

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	<i>Vertader Fals</i>	
a) En Quimet, quan va conèixer la Natàlia, li va posar el nom de Colometa.	☒	☐
b) La Natàlia sempre s'aturava a la botiga per mirar vestits.	☐	☒
c) La Natàlia s'ho va haver de vendre tot.	☒	☐
d) La Colometa durant la guerra va treballar a la Generalitat d'administrativa.	☐	☒
e) La Natàlia no sabia com dir als fills que es tornaria a casar.	☒	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Mallorca descrita a Bearn és una societat bàsicament agrària.	☒	☐
b) El mite de Faust és una referència bàsica de la primera meitat de <i>Bearn o la sala de les nines</i> .	☒	☐
c) Don Felip, el capità de cavalleria que vesteix nines, viu tancat a Bearn mentre don Toni és a París amb la neboda.	☐	☒
d) Els senyors de Bearn també tenien un casalot al centre de Ciutat.	☒	☐
e) Don Toni havia fugit a Roma amb un jove.	☐	☒

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent del text tot passant els fragments d'estil directe a l'estil indirecte i transformant la veu del narrador de la primera a la tercera persona i del temps present a formes de passat, a partir del començament que us proposem a continuació. Canvieu el que calgui, però tingueu en compte que la redacció resultant ha de ser coherent i estar cohesionada, i ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

«—¡Es rendeixen! —sento que criden a la meva esquerra. Dret sobre el parapet, veig un home alt i molt magre, vestit de parracs, amb una barba de quinze dies i tot cobert de pols. Un captaire, penso. ¿Què hi fa aquest captaire sobre el parapet? Alguna cosa li brilla a la màniga de la camisa esquinqada; és un alferes. Posa els braços en creu com si ens volgués abraçar.
—¡Alto el foc! ¡Es rendeixen! —sento uns rugits afònics: són els meus homes.»

Resposta possible: *En Lluís sentí que cridaven a la seva esquerra que es rendien. Dret sobre el parapet, veié un home alt i molt magre, vestit de parracs, amb una barba de quinze dies i tot cobert de pols. Un captaire, pensà. Es preguntà què hi feia aquell captaire sobre el parapet. Veié que alguna cosa li brillava a la màniga de la camisa esquinqada; i comprovà que era un alferes. El captaire posà els braços en creu com si els volgués abraçar. Lluís sentí uns rugits afònics i reconegué que eren els seus homes que demanaven l'alto el foc i que deien que els altres es rendien.*

2.2. En el text assistim a una escena bèl·lica extremament cruel, terrible per al protagonista. Habitualment som espectadors d'escenes bèl·liques de ficció o, fins i tot, de conflictes reals, que ens arriben a través de les notícies. Sovint es diu que aquesta exposició continuada a imatges cruels ens hi fa insensibles. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre aquesta qüestió. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A finals de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans ha aprovat algunes novetats normatives, el coneixement de les quals no pot ser exigít als estudiants que han cursat el Batxillerat durant el bienni 2015-2017. Per tant, els correctors han de tenir en compte els dos principis següents:

- a) Pel que fa a l'ortografia, cal donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme, arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir, ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia, correferent*).
- b) Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i de cara a la correcció d'aquesta prova, podem dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

La posició de la dona dins de l'àmbit científic ha evolucionat positivament de manera significativa en els últims anys, especialment en l'última dècada, amb l'aprovació de **mesures** per aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. No obstant això, tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.

Els estudis **estadístics** mostren la creixent incorporació de la dona a la universitat. Més enllà de les carreres identificades com a «pròpies del gènere femení», avui la dona és present en altres àrees com les enginyeries, encara que en aquest terreny la seva presència continua essent minoritària.

El nombre de llicenciades és gran, però és igualment gran el nombre de dones que abandonen la carrera acadèmica i, en conseqüència, l'oportunitat de convertir-se en docents universitàries. És necessari, doncs, fer una altra lectura de les dades quan observem que les dones ocupen tan sols entre el 12% i el 15% dels càrrecs **rellevants** o que amb prou feines entre el 4% i 5% són catedràtiques o directores de centres d'investigació. La simple dada ja ens obliga a reflexionar sobre el perquè d'aquesta situació.

Només raons culturals poden explicar que sigui tan reduïda la quantitat de càrrecs directius ocupats per dones, a pesar d'existir en aquest moment moltes dones preparades per ocupar aquests càrrecs d'alta responsabilitat. El fet és preocupant. Però encara ho és més que la societat ho trobi normal. I encara més preocupant és el fet que, en general, siguin les dones mateixes les qui ho tinguin **interioritzat** com a tal. En la mesura que la dona accepti el rol social que li assigna la societat patriarcal (no pot dedicar-se de manera plena a la seva professió, i dins d'aquesta a la investigació científica, ni a ocupar alts càrrecs de responsabilitat), **perpetua** aquesta discriminació intolerable.

La visió més àmplia que proporcionen els estudis estadístics sobre aquest fenomen em fa arribar a la conclusió següent: més enllà de l'àmbit personal, no sols existeix encara una clara desigualtat d'oportunitats, sinó que hi ha la necessitat que les dones en prenguem clara consciència i que ens esforcem en tots els àmbits per superar-ho. Ara bé, amb la conscienciació de les dones no n'hi ha prou. Paral·lelament, és imprescindible que la societat habiliti tots els recursos de socialització que calgui per produir el canvi.

Adaptació feta a partir del text d'ANA LLUCH HERNÁNDEZ
«El camí cap a la igualtat real: la presència de la dona en l'àmbit acadèmic»,
Mètode, vol. 76: Dones i ciència [en línia] (hiverns 2012-2013)

1. **Comprensió lectora** [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Vertader Fals

a) Som a prop de la igualtat efectiva de gèneres a la universitat.	☐	☒
b) La presència de dones a les enginyeries és majoritària.	☐	☒
c) Que les dones ocupin pocs càrrecs de responsabilitat té una explicació cultural.	☒	☐
d) La societat troba normal la desigualtat entre homes i dones.	☒	☐
e) Si les dones fossin conscients de les desigualtats, es podria millorar la situació.	☒	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que puguin funcionar com a sinònims dels mots següents. [0,5 punts]

- Disposicions*: mesures
- Quantitatius*: estadístics
- Importants*: rellevants
- Assumit*: interioritzat
- Fa perdurar*: perpetua

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

- «En la mesura que la dona accepti el rol social que **li** assigna la societat patriarcal (no pot dedicar-se de manera plena a la seva professió, i dins d'aquesta a la investigació científica, ni a ocupar alts càrrecs de responsabilitat) perpetua aquesta discriminació intolerable»:

a la dona

- «més enllà de l'àmbit personal, no sols existeix encara una clara desigualtat d'oportunitats, sinó que hi ha la necessitat que les dones **en** prenguem clara consciència i que ens esforcem en tots els àmbits per superar-ho»:

de la desigualtat d'oportunitats

1.4. Exposeu, en tres línies com a màxim, la tesi principal del text. [0,5 punts]

Resposta possible: La tesi principal del text és que una de les condicions més importants per a eliminar les desigualtats entre homes i dones és que les dones prenguin consciència de la situació i que no la interioritzin com si fos normal.

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu com és que els coloms acaben abandonant el colomar, a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

Resposta possible: Quan se'ls obre el colomar els coloms no marxen, sinó que hi tornen sempre. Però amb el desastre de la guerra, la Natàlia no els pot comprar menjar (veces) i els coloms van morint o marxen per aconseguir menjar en altres llocs.

- 1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Quimet va conèixer la Natàlia a la pastisseria on treballava la noia.	☐	☒
b) El pastisser es volia casar amb la Natàlia.	☐	☒
c) La Natàlia se sentia cohibida davant d'en Quimet.	☒	☐
d) La Natàlia va haver d'enviar el fill a una colònia durant la guerra.	☒	☐
e) En Quimet va sobreviure a la guerra.	☐	☒

- 1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Bearn o la sala de les nines*, de Llorenç Villalonga, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) A la segona part de la novel·la, don Toni inicia la redacció de les seves memòries.	☒	☐
b) Don Toni i dona Maria Antònia són pares de cinc fills.	☐	☒
c) Don Toni i dona Maria Antònia no han sortit mai de l'illa de Mallorca.	☐	☒
d) Don Felip, l'avantpassat de Don Toni, era fabricant de nines.	☐	☒
e) A Bearn hi havia una gran biblioteca.	☒	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

- 2.1. Reescriu el fragment següent del text canviant els mots i les expressions subratllats. La redacció resultant ha de tenir el mateix sentit que el fragment original. [1 punt]

«La posició de la dona dins de l'àmbit científic ha evolucionat positivament de manera significativa en els últims anys, especialment en l'última dècada, amb l'aprovació de mesures per a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. No obstant això, tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.»

Resposta possible: La posició de la dona dins del camp acadèmic ha evolucionat positivament de manera rellevant en els darrers anys, sobretot en l'última dècada, amb l'aprovació d'iniciatives per a aconseguir la igualtat real entre dones i homes. Tanmateix, malgrat que el nombre de dones és cada cop més alt a les universitats, és clar que falta molt de camí per recórrer.

- 2.2. En el text es fa esment de les desigualtats entre homes i dones a les universitats. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, sobre altres situacions socials que reflecteixin que, malgrat els canvis que hi ha hagut, encara hi ha desigualtats en aquest aspecte. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A finals de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans ha aprovat algunes novetats normatives, el coneixement de les quals no pot ser exigint als estudiants que han cursat el Batxillerat durant el bienni 2015-2017. Per tant, els correctors han de tenir en compte els dos principis següents:

- Pel que fa a l'ortografia, cal donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme, arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir, ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia, correferent*).
- Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i de cara a la correcció d'aquesta prova, podem dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

PART COMUNA**3. Reflexió lingüística [3 punts en total]**

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. L'àngel esparracat està fent l'ullet als seus, ben amagats dins la trinxera.

- complement o objecte directe
- complement predicatiu
- complement o objecte indirecte
- complement de règim (o preposicional)

3.1.2. És el vell truc que nosaltres mateixos hem gastat altres vegades en idèntiques circumstàncies.

- oració subordinada substantiva de complement del nom
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom
- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de subjecte

3.1.3. Recordo que no hi ha cap bala.

- complement o objecte directe
- complement circumstancial (o adjunt)
- atribut
- subjecte

3.1.4. A quatre passes hi ha un soldat mort; recordo vagament que es deia Esplugues i era d'Arbeca.

- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració subordinada adverbial de complement o objecte directe
- oració subordinada substantiva de complement de règim (o preposicional)
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe

3.1.5. És calenta i fangosa i ens sembla la millor que hàgim begut mai.

- subjecte
- atribut
- complement o objecte directe
- complement predicatiu

3.1.6. Tot i que el nombre de dones és cada vegada més alt a les universitats, és evident que falta molt de camí per recórrer.

- complement o objecte directe
- subjecte
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement del nom

3.1.7. Avui la dona és present en altres àrees com les enginyeries, encara que en aquest terreny la seva presència continua essent minoritària.

- oració subordinada adverbial temporal
- oració subordinada adverbial causal
- oració subordinada adverbial concessiva
- oració subordinada adverbial consecutiva

3.1.8. La simple dada ja ens obliga a reflexionar sobre el perquè d'aquesta situació.

- complement o objecte directe
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)
- oració subordinada adverbial causal

3.1.9. Només raons culturals poden explicar que sigui tan reduïda la quantitat de càrrecs directius ocupats per dones.

- oració subordinada adverbial consecutiva
- oració subordinada substantiva de complement directe
- oració subordinada adverbial causal
- oració subordinada substantiva de subjecte

3.1.10. És imprescindible que la societat habiliti tots els recursos de socialització que calgui per produir el canvi.

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement de l'adjectiu
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement de l'adjectiu

3.2. Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

- a) A casa fa tant de fred, i som tots tan fredolics! (TAN/ TANT)
- b) No he pogut entrar al vagó del metro, hi havia massa gent. Si hi hagués prou trens, en podrien augmentar la freqüència de pas. (PROU/ MASSA)
- c) No has estudiat gens. Que no hi ha res que t'agradi? (GENS/ RES)
- d) Encara que el preu de la moto és prou baix, has de tenir en compte que els sous van cap avall. (AVALL/ BAIX)
- e) La profecia a què et refereixes és la bajanada més gran que he sentit mai. (QUE/ QUÈ)

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

- Sempre ens agradava i ens complaïa (COMPLAURE) rebre premis.
- Els calçots es cullen o colliran (COLLIR) al febrer. [També es pot admetre collien]
- Quan arriba en Joan, jo sempre fujó (FUGIR) i m'amago, perquè és molt pesat.
- Estàvem ben cansats, per això hem jaquí (JEURE) una estona després de dinar.
- Si aquest matí rebessis o reps (REBRE) la invitació a l'acte, encara seria a temps d'anar-hi a la tarda.

3.4. Subratlleu en el text següent NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so fricatiu alveolar sord [s]. [0,5 punts]

Jo passo d'anar al casament, no cal insistir. És un esdeveniment pesat, insuportable i del tot insofrible.

3.5. Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

- Tot el dia demana favors a tothom, li direm la pidolaire. (PIDOLAR)
- Caldria emblanquir/emblanquinar/ blanquejar/ esblanqueir les parets de la cuina. (BLANC)
- No es pot tolerar la ineptitud d'aquest cap de servei. (INEPTE)
- La seva vida em semblava tediosa, sense sorpreses. (TEDI)
- Es preocupa massa dels fills, s'encaboria amb qualsevol cosa. (CABÒRIA)

SÈRIE 5

OPCIÓ A

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

3.1. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Al poble acusaven don Toni de bruixot i d'usurer.	☒	☐
b) Els nebots van arribar quan ja feia dies que era morta.	☐	☒
c) Mai ningú no hauria pensat que podien matar Madò Coloma.	☐	☒
d) De l'escenari del crim havia desaparegut una medalla	☒	☐
e) Dona Antònia confiava en la misericòrdia de Déu.	☒	☐

3.2. [0,5 punts]

- a) poruc, poruga: esporuguit, espantadís, temorenc, pusil·lànim, tímid, espantat, gallina, cagat.
- b) estrangulat, estrangulada: escanyat, ofegat, asfixiat, mort, assassinat.
- c) espant: espantament, esglai, esglaiament, espaordiment, espavent, por, surt, ensurt, esgarrifança.
- d) irrisori, irrisòria: irrisible, que fa riure, ridícul.
- e) escomesa: envestida, atac, càrrega, agressió, assalt, arremesa, embat, ofensiva, falconada, abraonament.

3.3. [0,5 punts]

- a) No pogueren trobar la medalla que **en** penjava: de la cadena
- b) Jo puc assegurar que els dies de precepte mai no deixava d'anar-**hi**: a missa

1.4. [0,5 punts]

Resposta possible: El narrador considera que les acusacions les fan per ignorància, ell sap que don Toni sí que va a missa, i que, en comptes de fer bruixeries, és un il·lustrat afectat per la raó; i també que no és un usurer, perquè és ell qui deu diners

1.5.**1.5.1. [1 punt]**

Resposta possible: La Natàlia estava desesperada. Avançada la guerra, no tenia feina i no podia alimentar els seus fills. Va voler comprar sulfumant a l'adroguer per enverinar-los.

1.5.2. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La veu que narra la novel·la és la d'Antoni, el fill de la Natàlia.	☐	☒
b) En Quimet i la Natàlia es van conèixer a l'envelat de la plaça del Diamant.	☒	☐
c) Els coloms no sabien tornar al colomar.	☐	☒
d) En Quimet va marxar a fer de soldat amb els nacionals.	☐	☒
e) La filla de la Natàlia es casa amb un constructor de Mataró.	☐	☒

1.5.3. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Don Toni, l'amo de Bearn, és una persona molt ignorant.	☐	☒
b) A don Toni no l'atrauen les novetats tecnològiques del moment, com els automòbils.	☐	☒
c) Dona Maria Antònia cus una vànova durant els anys que està separada de don Toni.	☒	☐
d) La senyora Antònia acaba perdonant el marit, amb condicions.	☒	☐
e) Els senyors de Bearn, quan moren, deixen molts diners d'herència.	☒	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]**2.1. [1 punt]**

Resposta possible: Dona Maria Antònia, quan sentia parlar de política, deia que no sabia per què ens preocupàvem d'aquestes coses, que si no vèiem que no succeiria res que no hagués de succeir. Creia que tot aniria millor si només penséssim en les coses de cada dia, sense voler disposar del futur.

2.2. [2 punts]

Resposta oberta.

OPCIÓ B**1. Comprensió lectora [4 punts en total]**

1.1 [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
f) La reacció de les institucions europees davant de la crisi dels refugiats és molt dèbil.	☒	☐
g) La situació posa en entredit l'assumpció dels valors europeus.	☐	☒
h) El Tractat de Lisboa recull els principis o valors en els quals es fonamenta la Unió Europea.	☒	☐
i) El denominador comú de tots els països europeus és haver participat a la segona guerra mundial.	☐	☒
j) Els governants europeus han prohibit la construcció de tanques frontereres.	☐	☒

1.2 [0,5 punts]

- f) centrada: focalitzada
- g) sòlida: ferma
- h) principis: postulacions, valors
- i) disminuint: llimant
- j) en retrocés: en retirada

1.3. [0,5 punts]

- c) els pros i els contres de la voluntat de solidaritat, tolerància i justícia
- d) els milers de persones que volen entrar a Europa; o els refugiats i els migrants

1.4. [0,5 punts]

Resposta possible: Són els principis fonamentals que regulen l'acord de creació de la Unió Europea, establerts al Tractat de Lisboa.

O alternativament: «respecte de la dignitat humana, llibertat, democràcia, igualtat, estat de dret i respecte dels drets humans, incloent-hi els drets de les persones que pertanyen a minories».

1.5.

1.5.1. [1 punt]

Resposta possible: El personatge narrador de *Bearn* és Joan Mayol, un jove que els amos de la possessió envien a estudiar al seminari perquè acabi sent el capellà de la casa. Hi representa també el debat entre els oposats (veritat-mentida, home-dona, vell-nou, etc.). Sembla que és fill il·legítim de don Toni.

1.5.2. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Quimet era conductor de camió.	☐	☒
b) En Quimet s'escapolia de la feina quan treballaven al pis abans de casar-se.	☒	☐
c) Quan la feina d'en Quimet va anar a la baixa, la Natàlia es va llogar com a dona de fer feines a mitja jornada en una casa.	☒	☐
d) En Mateu va ser qui volia deixar volar els coloms perquè no estiguessin tancats.	☐	☒
e) L'Antoni fill volia ser metge.	☐	☒

1.5.3. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) A la primera part de <i>Bearn</i> don Toni vol viure; a la segona part, vol escriure les seves memòries.	☒	☐
b) La sala de les nines és la sala principal del casalot de Bearn.	☐	☒
c) El mite de Bearn es construeix a partir de pols oposats en la manera de veure la vida, en les creences, en la política, en el sexe, en la veritat i la mentida.	☒	☐
d) En l'epíleg els francmaçons volen comprar la possessió.	☒	☐
e) La novel·la <i>Bearn</i> està tota ambientada al segle XX.	☐	☒

2. Expressió escrita [3 punts en total]**2.1 [1 punt]**

Resposta possible: En relació amb la reaparició i la insistència en el debat sobre els valors europeus, ens **preguntaríem** si els valors europeus **serien** universals o nacionals, com **podria** arribar a la ciutadania aquest relat dels valors, i fins a quin punt **podríem** considerar Europa com a motor de motivació. A primera vista els valors europeus no es **diferenciaríen** dels valors universals i, de fet, no haurien de distingir Europa de la resta del món.

2.2. [2 punts]

Resposta oberta.

PART COMUNA**3. Reflexió lingüística [3 punts en total]**

3.1 [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

Aquella vella que vivia tota sola, de la qual deien les persones porugues que un dia l'assassinarien, fou trobada morta al peu del llit.

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement de l'adjectiu

Mai no ens preguntarem a bastament què ha fet més mal en aquest món, si la maldat o la beneitura.

- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement o objecte directe
- oració subordinada adverbial condicional
- oració subordinada adverbial de complement o objecte directe
- oració subordinada substantiva interrogativa de complement o objecte directe

El misteri d'aquella mort em semblà un avís, quasi un pressentiment.

- complement o objecte directe
- atribut
- complement predicatiu
- complement del nom

No sé per què us preocupeu d'aquestes coses.

- complement o objecte directe
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement del nom

Les guerres són un pecat, a part que un s'exposa a perdre-les.

- subjecte
- complement o objecte directe
- complement o objecte indirecte
- determinant

On queden aquells valors democràtics de solidaritat, dignitat i llibertat sobre els quals s'ha construït la Unió Europea?

- complement o objecte directe
- subjecte
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe

Els discursos polítics parlen de «crisi migratòria» o, fins i tot, de «crisi humanitària».

- complement o objecte directe
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement del nom

El Tractat sosté que «aquests valors són comuns als estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no-discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i homes».

- oració subordinada substantiva de subjecte
- oració subordinada substantiva de complement o objecte directe
- oració coordinada
- oració subordinada adverbial consecutiva

A primera vista els valors europeus no es diferencien dels valors universals.

- complement predicatiu
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement de l'adjectiu

La resposta dels nostres governants és deixar que els països amb fronteres externes construeixin tanques.

- construcció o clàusula d'infinitiu
- oració subordinada substantiva
- construcció o clàusula de gerundi
- oració subordinada adverbial

3.2. [0,5 punts]

- a) Hi ha tant talent en aquest concurs tan divertit, que no me'l perdo mai. (TAN/ TANT)
- b) No es fan gaires/gaire contractes a temps complet, i la gent no cobra prou per arribar a final de mes. (GAIRE/ PROU)
- c) No tens gens de paciència, et queixes per res. (GENS/ RES)
- d) Clava l'estanteria més avall, fins que toqui a baix de tot. (AVALL/ A BAIX)
- e) M'agrada que vinguis aquest vespre; ja em diràs què voldràs fer. (QUE/ QUÈ)

3.3. [0,5 punts]

- a) corregueren
- b) coneguéssim
- c) lluïu
- d) venc
- e) sàpiques

3.4. [0,5 punts]

Sords
maig
taxi
esquitxat
potser
accident

Sonors
exàmens
analitzar
adjunt
dotze
èxit

3.5. [0,5 punts]

- a) pesadors
- b) embrutar
- c) ximpleries/ ximpleses
- d) sabonosa
- e) envernissar